

Posudek školitele na bakalářskou práci Michaely Kváčové: *Obrazy Spojených států amerických na stránkách Rudého práva*. Praha: Fakulta humanitních studií UK, 2024, 63 s.

Předkládaná bakalářská práce se věnuje analýze mediálních reprezentací Spojených států v československém tisku během klíčového roku 1968. Autorka využívá metody kritické diskurzivní analýzy k rozkrytí toho, jakým způsobem byly na stránkách tehdejšího Rudého práva konstruovány obrazy USA, a to na pozadí významných politických a společenských událostí domácího i mezinárodního charakteru (tj. pražské jaro, válka ve Vietnamu, okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy).

Ačkoliv bylo původním záměrem autorky identifikovat veškeré způsoby reprezentací, které se váží k USA v daném období (tj. roce), po důkladné analýze a předchozí konzultaci se nakonec rozhodla k logickému kroku, jímž bylo zúžení tématu pouze na téma války ve Vietnamu. Právě konflikt ve Vietnamu (resp. úloha USA v něm) totiž stránkám sledovaného tisku ve zkoumaném období dominuje.

Struktura práce je logická a správná. Text je rozdělen do čtyř částí, které zahrnují metodologii výzkumu, teoretický rámec, historický kontext a konečně empirickou část, která je věnována identifikaci klíčových témat a narativů. Zvolené téma považuji za zajímavé, a to zvláště v rovině kombinace výzkumu z oblasti soudobých dějin a mediálních studií. Diskursivní analýza má v tomto případě potenciál přispět k hlubšímu pochopení role médií v totalitním režimu, zvláště pokud jde o konstrukci obrazu nepřítele, což je koncept, s nímž autorka v textu operuje nejvíce, přičemž je patrná (a také přiznaná) výrazná inspirace prací Denisy Nečasové (*Obrazy nepřítele v Československu 1948–1956*). Kategorizaci Nečasové se autorka v práci pokouší aplikovat také na další období (60. léta) a především pak dále rozvíjet. Samotné výsledky analýzy jsou prezentovány jasnou a přehlednou formou, přičemž autorka zdůrazňuje klíčová témata jako je válka ve Vietnamu, zahraniční intervence a domácí situace v USA. Za přínosné považuji zejména hledání skrytých korelací mezi dobovými poměry v Československu (pražské jaro, okupace, normalizace) a jejich (ne)přímým dopadem na reprezentace USA.

Na druhou stranu, práci by v této souvislosti prospěl větší důraz na vztahy obou supervelmocí. Přestože se autorka zabývá historickým kontextem roku 1968 v Československu a mezinárodní situací, nezmiňuje konkrétní aspekty specifického vztahu mezi USA a SSSR (tj. studená válka a změna poměrů na počátku 60. let), které přímo ovlivnily způsoby reprezentace USA ve východním bloku. V některých pasážích – resp. především v empirické části – pak převažuje deskripce nad analytickým hodnocením a interpretací (např. v části věnované válce ve Vietnamu by bylo možné zmínit, jakým způsobem zobrazování války ovlivňovalo veřejné mínění v Československu). Tyto kontextuální a interpretační nedostatky nicméně vyvažuje

precizní kvantitativní analýza tisku a také samotný závěr práce, v němž autorka komparuje své závěry s výzkumem Nečasové.

Po formální stránce nemám k práci podstatnější výhrady. Stylistika je na velmi dobré úrovni. Autorka se vyjadřuje odborně, srozumitelně a práce je čtivá. Citační úzus odpovídá akademickým standardům. Oceňuji zařazení grafů, tabulek a ilustrací přímo do textu, čímž se stává téma pro čtenáře a čtenářky plastičtější. Za poněkud nešťastný lze považovat snad jen název práce, který je příliš obecný a neakcentuje primární téma, jímž je právě vietnamská válka.

I přes některé výše uvedené nedostatky podle mého názoru předkládaný text splňuje všechny požadavky kladené na kvalifikační práci bakalářského stupně. Autorka dokázala navrhnout a realizovat výzkum smíšeného typu (tj. kombinace kvalitativních a kvantitativních metod), prokázala schopnost kritického myšlení a také aplikaci teoretických konceptů na konkrétní typ pramenů. Použité analytické postupy lze považovat za vzorové.

Bakalářskou práci kolegyně Kváčové proto velmi rád **doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou 1 („výborně“)**.

V Praze, dne 22. 8. 2024

Mgr. Jiří Hlaváček, Ph.D.